

Traian Rus, *Povești din Țara Codrului*, vol. 2, Editura Teognost, Cluj-Napoca, 2015, (RADU BOTIȘ)

Cu gândul la streășina veche a casei încărcate de istorie (Muzeul Satului Oarța de Sus), loc în care generații de oameni s-au născut, au copilărit, s-au bucurat împreună ori au plâns, soții care și-au așteptat la poartă bărbații plecați în război ori mame ce și-au petrecut nopți de veghe la căpătâiul leagănului în care își vegheau odorul (Pruncul) de Dumnezeu dăruit - unde te poți bucura mai mult decât acolo de chipul hristic care veghează protector, iar noi așteptând prin divina pronie împliniri viitoare - volumul al doilea al cărții *Povești din Țara Codrului*, iată, vine bucurându-ne sufletul ca o completare la primul volum, ce își aștepta parcă împlinirea. Apariția a fost posibilă, autorul având alături oameni deosebiți, asemenea domnului inginer Alexandru Tămășan, domnului profesor Bogdan Pop, domnului profesor universitar dr. Viorel Rogoz, îndrumător științific, precum și familiei Sorin și Monica Tămășan.

Cartea, apărută la editura Teognost din Cluj-Napoca, 2015, este structurată pe două mari capitole: *Oameni și povești – Povești și oameni și Pagini de istorie*. Sigur, așa cum ne-a obișnuit încă de la volumul I, profesorul Traian Rus își continuă poveștile pline de atâta adevăr: povești de viață, povești de dragoste, povești cu Dumnezeu (cum însuși menționează la pagina 26, în povestirea *Îngerul păzitor*). Însă toate aceste povești pe care le găsim pe paginile cărții nu sunt altceva decât petrecerea dumnealui pe aceste locuri încă de când, tânăr profesor de istorie, tărâmul acesta al Oarței de Sus l-a motivat să-și îplinească destinul. Astfel, poveștile încep să curgă lin, iar însuflețirea cu care autorul continuă să le depene ajunge să ne transpună într-un univers plin de frumusețe. Locuri asemenea Fântâniei lui Toag, Podul Miresii, Fântâna lui Crăciunaș, dar și dragostea de mamă luminează acest loc, pentru ca în povestirea *Mitropolitul*, Înaltpreasfințitul Andrei, fiu al satului, ca o binecuvântare cerească, să întregească această „gură de rai” alături de care Mecena Sanducu Tămășan, după relatarea autorului, omul din spatele lucrului bine făcut, își are și el binemeritat loc în carte. Oameni ai satului sunt eroii acestei cărți care au locuit, locuiesc sau revin cu drag acasă ori de câte ori este posibil, deoarece aici regăsesc energia benefică sufletului lor.

În a doua parte a cărții întâlnim alte nobile suflete, asemenea neînfricatului Vasile Blidaru, personalitate încă vie mai ales în rândul generației mai vârstnice, de obârșie din satul Odești, simpatizant al Partidului Național Țărănesc, mereu animat de spiritul de dreptate, care, alături de alți codreni, încerca să se opună noului regim comunist, ori doctorul Alexandru Odeșteanu, căpitanul Ciprian Gavriș, preotul martir Ioan Robu, protopopul Vasiliu Gavriș, născut în Chelinta, satul natal al autorului cărții, dar și frumoasa *Doină a lui Lucaciu* (pag. 260), cu privire la care profesorul Traian Rus face referire scoțând în evidență totodată și personalitatea Leului de la Șișesti – preotul Vasile Lucaciu.

Povești din Țara Codrului, volumul II, este o fărâmă de istorie peste care colbul timpului nu are dreptul să se aștearnă, fiindcă acestea sunt trăirile fiecăruia păstrate în amintire dar și în conștiința vie. O carte de identitate nu a dumneavoastră, domnule profesor, căci ea aparține acestei părți de Țară a Codrului. Dumneavoastră cu har și condei ați adus la lumină frânturi de viață, locuri, întâmplări, oameni, ceea ce fiecare ar trebui să facem, atât cât ne pricepem. La Chelița ați văzut lumina zilei, Oarța de Sus v-a adoptat, iar talentul pe care l-ați primit nu l-ați pus la păstrare, ci l-ați făcut să rodească. Ce poate fi mai frumos? Vă felicit sincer pentru această reușită.